

forholdet i det hele. Jeg vil dertil sige, at er der noget Arbejde, Typograferne ere fede af, saa er det Ovararbejde. Jeg maa beslaage, at det, saa vidt jeg kan forstaa, maa herse meget slette Forhold paa det Trykkeri, hvor det ærede Medlem er kendt; thi ellers vilde det ærede Medlem ikke sige, at Arbejderne der havde en meget væsentlig Del af deres Forjenseste ved Ovararbejde (Afbrudelse af Løn). Jo, det har det ærede Medlem sagt, men naar han nu sagde, at det ikke var Meningen, nu vel, saa bliver Spørgsmaalet ogsaa mindre. Hvis det ærede Medlem imidlertid har Ret i, at Typograferne ved det omhandlede Trykkeri hade en meget væsentlig Del af deres Løn ved Ovararbejde, ere Forholdene der meget slette, og saa maa der ske en Forandring paa en eller anden Maade — det sker der nok alligevel. Hvorfor er der sat en højere Pris for Ovararbejde, særlig i Typografverdenen? Det er ikke, fordi Typograferne i Almindelighed ønske Ovararbejde, men fordi de ønske at begrænse det saa meget som muligt. Derfor søge de at sætte Prisen paa Arbejde, som udføres uden for den normale Tid, saa højt, at der ikke kommer nogen Fristelse for Arbejdsherren til at forsøge at saa Arbejdet udført som Ovararbejde, idet det saa bliver dyrere. Det skal altsaa være en Slags Nødstilstand, der skal være til Stede, og det synes jeg er en ganske fornuftig Foranstaltning fra Arbejdernes Side. Hele min Betragtningssmaade, som jeg endnu ikke kan faa de Herrer til at dele, men hvis Rigtighed Tiden maatte kan vise dem, er derfor den, at den Indskrænkning og Begrænsning af Arbejdstiden, hvorom der her er Tale, vil vise sin Virkning over for Arbejderne saaledes, at de i Virkeligheden ville tjene lige saa meget Næret igennem ved at arbejde med den korte Arbejdstid, som de nu tjene ved den længere. Nu er Forholdet jo undertiden lidt særligt ved Bladene, men derfor har man ogsaa enkelte Steder i Hovedstaden indrettet sig særlig derpaa med forskellige Hold Folk, saa at nogle blive længere end andre. Typograferne have meget fornuftig indrettet det saaledes, at efter et vist Klokkeslet begynder der en Stigning i Arbejdsstariffen, og Stigningen bliver større, efterhaanden som Arbejdet trækker ud. Det er i Reglen de samme Folk, der arbejde i hele den lange Tid, men mange Steder har man det ogsaa saaledes, at man til de forskellige Tider har forskellige Hold Folk, der saa forskellige Løn efter den Tid paa Døgnet, de arbejde. Smidlertid er det jo saa, at den Fordel, den enkelte Arbejder nu har, naar han er heldig og har Arbejde,

ved, at han i kort Tid kan tjene noget mere ved Ovararbejde, modvirkes i høj Grad under de herseende Forhold ved den almindelige Usikkerhed, der er inden for Jagene, idet Arbejdsløsheden gennemgaaende er saa stor.

Til det ærede Medlem for Aalborg (Bramsen) skal jeg sige, at de Bemærkninger, hvormed han indledede sine Udtalelser i Dag, glædede mig. Det ærede Medlem sagde nemlig: Kan det bevises, at en Lov som den foreliggende er nødvendig for at frelse vort Samfund og Fædrelandets Fremtid o. s. v., saa giver jeg den min Stemme. Det sagde det ærede Medlem, og jeg tror, at det bliver en Nødvendighed at komme ind paa en saadan Lovgivning. Jeg tror, at Tiden allerede i høj Grad er inde, men derom kan der naturligvis være forskellige Meninger. Det ærede Medlem har nu altsaa erkendt — og det tager jeg til Indtægt — at der kan være Forhold, hvor man selv under den nuværende Statsordning bliver nødt til at lovgive paa dette Omraade, hvor man altsaa som det ærede Medlem ynder at udtrykke sig, ønsker tvangsvis at indskrænke den voksne Arbejders Arbejdstid; men han mener, at det staar i høj Grad tvivlsomt, om man for Øjeblikket skal gaa til at beskytte Arbejderne mod dem selv og mod deres Kammerater. Ja, det er en ejendommelig Betragtningssmaade, og derfor har det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (P. Holm) ganske sikkert Ret, naar han siger, at vi se disse Sager ud fra højst forskellige Synspunkter. Det ærede Medlem for Aalborg ynder at udtrykke sig paa en saadan Maade, som om Arbejderne i og for sig jo havde det rigtig godt, havde gode Vilkaar for Øjeblikket, det vil sige, formelt i alt Fald, at de havde Frihed til at gøre, lade, som de ville, medens man nu vilde lægge et særligt Bånd paa dem. Jeg kan slet ikke forstaa den Betragtningssmaade. Spørgsmaalet er, siges der, om man skal beskytte Arbejderne mod dem selv og deres Kammerater; men derom er der jo slet ikke Tale. Det, man vil beskytte Arbejderne imod, er Arbejdsgiverne, dem, der have Fordel ved at udpine dem, ved at forlænge Arbejdet længere, end det er nødvendigt, end de kunne taale det, for at faa det størst mulige Arbejdsudbytte i Øjeblikket. De ville ikke gaa ind paa en Indskrænkning af Arbejdstiden, fordi de vide, at det i nogen Grad vil reducere Arbejdsløsheden, idet det reducerer Tilbuddet af Arbejdskraft, og derved bringer Lønnen noget i Vejret, og det holder Kapitalen en Gang ikke af. Det er sikkert, at jo mer der skal ud i Form af Arbejds løn, jo mindre bliver der til Kapitalens Brug. Det ærede